

Koristaja salarelv – MIKROKIUD

Tekst: Helge Alt Fotod: Priit Grepp Joonis: Wikipedia

Mikrokiust lapid ja mopid on meie kodudes juba tavalised. Mida tähendab mikrokiud? Kas oskame seda tõhusat abimeest küllalt hästi enda heaks tööle panna?

Mikrokiud on asendamatu...

...laminaatpõrandal – see ei talu märga. Väga hea tulemuse saab vaid veega niisutatud mikrokiust lapi või mopiga

...klaaspindadel, mida peab sageli puhastama. Näiteks klaasüksed jäävad ainega puhastamise järel sageli "rasvased", sellisele pinnale kinnituvad uued näpujäljed veelgi paremini. Väga hea tulemuse saab vaid veega niisutatud mikrokiulapiga. Sama lugu on, kui puhastada autoakna-klaasi aknapesuvedeliku jääkidest.

Olemuselt on mikrokiud tehiskiu, tavaliselt on see tehtud polüestri ja polüamiidi segust. Mida rohkem polüamiidi, seda vastupidavam lapp või mopp on. Mikrokiuks loetakse kiudu, mille paksus jääb alla 1 dtexi (1 dtex tähendab, et 1 grammis on 9000 m niiti). Näiteks peosukkade materjal on umbes 15 dtexi paksune. Mikrokiud on umbes 60 korda peenem kui juuksekarv.

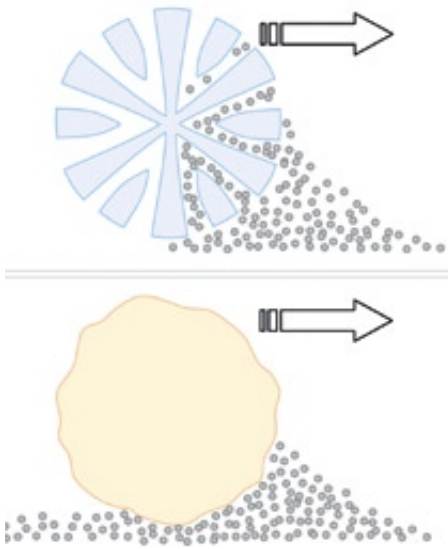
Imepeenike ja tõhus

Mikrokiust koristuslapid ja mopid on valmistatud ülipeenikeste kiudude kogumitest, kiudude vahele jääb hulgaliselt vaba ruumi, mis tõhusalt endasse mustust ma-

hutab. Mikrokiust lapp võib imada näiteks 7 korda rohkem mustust, kui lapp ise kaalub.

Eripära on see, et mikrokiud suudab samaaegselt imada vett ja rasvaseid aineid. Tänu sellele omadusele on mikrokiud väga tõhus mitmesuguse mustuse eemaldamisel. Wikipedia andmetel eemaldab mikrokiust lapp pinnalt koos mustusega 99% seal olnud mikroobidest, tavalised lapid ainult 33%. Näiteks piisab vaid veega niisutatud puhta mikrokiulapiga pühkimisest, et eemaldada pinnal olnud võimalikud viirused. Desinfitseerivat ainet polegi vaja. Oluline on kasutada puhast lappi ja pühkida piisavalt sageli, alustades puhtamatelt ja

Mikrokiud on umbes 60 korda peenem kui juuksekarv.

Mikrokiust lapp on tavalisest puuvillasest palju tõhusam.

liikudes järjest mustematele pindadele, vältides lapiga mustuse edasikandmist. Abiks on lapi voltimine, nii saab kogu aeg ette keerata uue puhta pinna.

Piisab vaid veest

Mikrokiud on sageli kare ja käega katsudes võib mikrokiulapp tunduda isegi ebameeldiv. Sel juhul võib kuivalt koristamisel kätte panna puuvillased kindad, niiske lapi puhul kummikindad. Terav kiud löikab pinnalt mustuse lahti ja kiududevaheline vaba ruum imeb selle endasse. Aga nii toimib mikrokiud vaid siis, kui kasutame lappe-moppe väheniiskelt. Kui teeme need liiga märjaks, läheb kiududevahesse vett täis ega suuda mustust imada. Selline koristustekstiil ajab vaid mustust ja mikroobe laiali.

Niisutamiseks piisab paljast veest, koristusaineid pole sugugi ilmtingimata vaja. Samas võib neid kasutada, keelatud see pole. Jälgida tuleb, et kasutatava aine pH ei oleks üle 10,5 (aluseline), mis võib polüestrit kahjustada.

Mikrokiust lappide-moppide kasutamisega mõeldakse tavaliselt pesukordades, s.t mitu korda saab tekstiili eeldatavalt pesumasinas pesta, et selle koristusomadused veel säilivad. Müügil on eri vastupidavusega lappe, mille eeldatav pesukordade arv on 50–1000.

Niiskelt või kuivalt?

Osa mikrokiust lappe on mõeldud vaid kuivalt kasutamiseks, sellised tekstiilid tõmbavad enda külge kuiva lahtist mus-

tust (tolmu) staatilise elektri abil ning on väga tõhusad tolmuemaldajad. Vaid tolmu pühkimiseks mõeldud tekstiilid niiskena pinnal üldse ei liigu ja nendega on väga raske koristada. Kui lapol või mopil vastavat märget pole, siis on võimalik just sellise katsega aru saada, kas see sobib nii kuivalt kui ka märjalt kasutamiseks.

Näiteks klaasilapid on mõeldud just niiskelt või väheniiskelt kasutamiseks. Sellised lapid on väga tõhusad näpujälgede ja kergelt kinnitunud rasvase mustuse eemaldamiseks. Lisaks klaasile saab nendega edukalt puhastada teisigi kõvu siledaid pindu, näiteks terast, laminaati jms. Niisutatud klaasilapiga segisti regulaarne poleerimine on lihtne ja tõhus viis hoida kraanid säravad. Tehes seda piisavalt sageli, puudub vajadus kanget keemiat kasutada hoopis.

Mikrokiu pesemine

- Enne kasutuselevõttu pese korralikult pesumasinas, et tootmisest jäänud kiududevaheline aine eemaldada.
- Millise pesuainega? Ei sobi antistaatik, kuna see vähendab staatilise elektri abil tolmu sidumist. Seega väldi pesupulbreid, mis sisaldavad loputusaineid! Samuti ei ole soovitatav seepi ning zeoliiti (savitaoline veepehmeni, mis jätab tumedale tekstiilile heledad triibud) sisaldavad pesuained. Näiteks pesugeelid tavaliselt zeoliiti ei sisalda.
- Mikrokiust tooteid tuleb pesta teistest tekstiilidest eraldi või pesukotis, kuna puuvillased jms kiust tekstiilid võivad mikrokiu omadusi rikkuda. Koos pesumasinas pööreldes kinnitab kare mikrokiud enda külge teiste materjalide kiude ja “vanub” ära, kiududevaheline tühi ruum saab muude ebemete ja kiududega täidetud ega suuda enam mustust imada. Selliseid lappe enam korda ei saa.
- Päris puhtaks saab lapid-mopid vaid siis, kui pesta neid pesumasinas 60–90 kraadises vees. Kui mikrokiud ei ole korralikult puhtaks pestud, siis pole selle koristusomadused teiste materjalidega võrreldes paremad.

Professionaalsed koristajad on viimase 10–15 aastaga harjunud kasutama just mikrokiust lappe ja moppe. Vaatamata pisut kallimale hinnale, on koristuse üldkulud siiski väiksemad, kuna mikrokiud on vastupidav, võimaldab koristada ka ilma ai-
neteta ning eemaldab mustust tõhusamalt.

Märj, niiske või väheniiske?

Kui pühkides jääb pind niiskeks kauemaks kui 30 sekundiks, siis on tegemist **märja meetodiga**.

Kui koristustekstiil on korralikult välja väänatud ja sellega pühkides jääb pinnale kerge niiskus, mis kuivab ise maksimaalselt 30 sekundiga, siis on tegemist **niiske meetodiga**.

Kui tekstiil on niisutatud pritspudelil mõned korrad või on see võetud kasutusele otse pesumasinas pesemise järel, siis sellise tekstiiliga pühkides jääb pinnale mõneks sekundiks niiske helk või ei jää seda üldse, on tegemist **väheniiske meetodiga**.

Vead mikrokiu kasutamisel

- Tekstiile ei pesta korralikult (pesumasinas) puhtaks, sageli loputatakse neid vaid käsitsi, kuid määratud lapid ei suuda enam mustust imada.
- Mikrokiust lapid-mopid tehakse liiga märjaks, nii kaovad head puhastusomadused.
- Koos mikrokiuga kasutatakse ohtlalt koristusained, selleks aga puudub vajadus.

PARAJALT NIISKED ON LAPID SIIS,

- kui nad on just pesumasinast võetud.
- kui neile pihustuspudelilist vett peale pritsida.
- kui käega lapile vett peale pritsida.
- kui käega pinnale (nt peeglile) vett peale pritsida ja seejärel kuiva mikrokiulapiga pühkida.
- kui kokku panna vette kastetud ning väljaväänatud lapp ja kuiv lapp ning neid koos kergelt väänata. Niiskem annab ja kuiv imab niiskust, tulemusena muutuvad mõlemad parajalt niiskeks.